

geen „toegift-artikelen” kunnen worden gemaakt, gelijk eertijds, of misschien nog wel heden, het stukje drop bij den apotheker. Het nieuwe Pruisische tarief berekent voor telefonisch advies 1.50—5 mark en 'snachts het dubbele.

STRAF WEGENS ONGEOORLOOFDE LIJKOPENING. — In verband met de beschouwing van onlangs over de geringe bescherming van het doode lichaam door de wet in Nederland en Duitschland, is het van eenig belang te vernemen, dat het hooggerechtshof van Minnesota een vader schadevergoeding heeft toegekend van de zijde van den geneesheer, die zonder toestemming der naastbestaanden het lijk van eischers dochter had geopend; naar zijn zeggen, omdat hij anders niet in staat zou zijn geweest de door de wet vereischte verklaring omtrent de doodsoorzaak af te geven (*Med. Record*). Gelukkige vader, wiens gekwetst gevoel al weder opknapt, als er eenige dollars op zijn wonde worden gelegd!

HET VERLIES AAN GENEESKUNDIG WETEN EN KUNNEN. — In *Zeitschr. f. ärztl. Fortb.* van 15 Augustus bespreekt SARDEMANN de geneeskundige „Kriegsbeschädigungen”, den achteruitgang in kennen en kunnen van de artsen, die aan den oorlog hebben deelgenomen. Niet alleen de jonge mannen, die door middel van een noodexamen arts zijn geworden, en dus reeds te voren onvoldoende waren voorbereid voor de praktijk, maar ook de ervaren artsen hebben veel van hun waarde voor de bevolking verloren, deels door de eenzijdigheid van hun werk, deels doordat de aard van dit werk een schadelijken invloed blijkt te oefenen op geheugen, oordeelsvermogen en wilskracht. Daarom zijn uitgebreide maatregelen tot herstel noodig, die ten deele reeds worden toegepast. Nog tijdens den oorlog is dicht achter het front voortgezet practisch geneeskundig onderwijs noodig, voor de jongeren ook oefening in de werkzaamheden ten behoeve der rijks-verzekeringsinstellingen. Het is van voordeel, dat den artsen, zoolang zij militair zijn, kan worden gelast, aan die lessen deel te nemen. Maar na den oorlog zullen de meesten verdere lessen noodig hebben, deels te geven in een samengedrongen, voor het geheele rijk gelijkvormigen leergang van drie maanden, deels in een langere leergang van avond- of middagvoordrachten. De Pruisische regeering is voornemens, de deelnemers aan deze leergangen, die geheel op de praktijk zullen gericht zijn, schadeloos te stellen voor de kosten, nl. met 750 mark, en bovendien voor iederen leerling 300 mark aan de leeraren te vergoeden. De schatting van een totaal-uitgave van 1 millioen mark is vermoedelijk te laag.

Verder zijn assistentschappen voor de terugkeerende oorlogsartsen zeer wenschelijk, waarbij gehuwden niet moeten worden uitgesloten. Duitschland bezat reeds in 1910 4800 ziekenhuizen met 408000 bedden; 900 daarvan, met tezamen 25 assistenten, hadden het recht, jonge artsen gedurende het „practische jaar” op te leiden. Er zal dus wel gelegenheid tot plaatsing zijn. Meestal worden de assistenten in Duitschland behoorlijk betaald, behalve die in de universiteits-ziekenhuizen, wat reeds heeft doen vreezen voor „plutocratisering” van het corps academische leeraren.

Eindelijk moet ook, door middel van een centraal informatie-bureau, gezorgd worden, dat voor niet volkomen valide artsen passende betrekkingen, waarbij een of ander gebrek niet hindert, worden opgehouden, en een leenfonds moet deze artsen bijstaan gedurende den voorbereidingstijd en met de aanschaffing van het instrumentarium, dat zij voor hun nieuwen werkkring mochten noodig hebben. Een zware, maar vruchtbare taak voor de geneeskundige beroepsorganisaties!

VACCINS VOOR WETTELIJK VERZEKERDEN. — De commissie voor de ziekteverzekering te Londen heeft de bereiding van autovaccins voor de verzekerden besproken, en de centrale leiding dier verzekering aanbevolen, deze bereiding wel, zoo noodig, op kosten der verzekering te doen geschieden, doch die kosten niet te doen dragen door het fonds, bestemd voor geneesmiddelen. Het aandeel, dat dit fonds per verzekerde krijgt, is op zulke uitgaven niet berekend (*Brit. med. Journ.*). Zooveel te minder kan de apotheekhoudende geneeskundige genoodzaakt worden, tetanusserum en dergelijke benodigdheden bij wijze van medicijnen aan de verzekerden te leveren,